

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Inga Rebeja, reprezentată de avocatul Tatiana Macovei,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inga Rebeja împotriva Instituției Medico-Sanitară Publică „Centrul de Sănătate Dubăsari”, intervenient accesoriu Consiliul raional Dubăsari privind anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, obligarea angajatorului la repararea prejudiciului cauzat prin privarea de premiu, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de asistenta juridică,

împotriva deciziei din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul incident declarat de Inga Rebeja, s-a admis apelul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Centrul de Sănătate Dubăsari”, s-a casat hotărârea din 25 august 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari și s-a pronunțata o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii,

(Dosarul nr. 2ra-1591/23

PIGD Nr. 2-22005355-01-2ra-06112023)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.
--

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari (I. Malanciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secrieru, M. Anton, V. Cotorobai)

08 aprilie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Inga Rebeja, reprezentată de avocatul Tatiana Macovei,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Munteanu,
Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 17 ianuarie 2022, Inga Rebeja s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, intervenient accesoriu Consiliul raional Dubăsari, prin care a solicitat anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, obligarea angajatorului la repararea prejudiciului cauzat prin privarea de premiu, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de asistenta juridică.

2. În motivarea acțiunii a indicat că la 03 ianuarie 2011 între Centrul medicilor de familie Dubăsari, în calitate de angajator, și Inga Rebeja, în calitate de salariat, a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 1 (anexa nr. 2), prin care reclamanta a fost angajată în funcția de inspector serviciul personal.

3. Ulterior, la 02 ianuarie 2014 a fost semnată fișa de post (anexa nr. 3) a reclamantei Inga Rebeja, în care sunt detaliate atribuțiile de serviciu ale specialistului serviciului personal. Printre atribuțiile specialistului serviciul personal se regăsesc, inclusiv ducerea evidenței programului de muncă pentru colaboratori, precum și verificarea tabelelor de pontaj ale colaboratorilor. Reclamanta Inga Rebeja își desfășoară activitatea în cadrul IMSP „Centrul de sănătate Dubăsari”, iar, în subordinea IMSP „Centrul de sănătate Dubăsari” se află zece oficii ale medicilor de familie, aflate în diferite sate din împrejurimi.

4. A susținut reclamanta că la finele lunii septembrie 2021, verificând tabelele de pontaj pentru luna septembrie parvenite de la cele zece oficii ale medicilor de familie din subordine a identificat în tabelul de pontaj din cadrul Oficiului medicilor de familie pârîta anumite abateri. Astfel, pentru salariața Papuc Ludmila, care în perioada de vară s-a aflat în concediu fără plată (anexa nr. 4) și la finisarea concediului trebuia să revină la serviciu, în tabelul de pontaj pentru luna septembrie a fost tabelată drept concediu de cont propriu. Imediat după constatarea acestui fapt, dânsa a contactat-o pe Ianov Maia, care activează în cadrul Oficiului medicilor de familie Pârîta, r-nul Dubăsari și a întrebat de ce salariața Papuc Ludmila nu s-a prezentat la serviciu după expirarea concediului. Doamna Ianov Maia, care deține funcția de asistentă medicală de familie în cadrul Oficiului medicilor de familie Pârîta și care era responsabilă de întocmirea tabelului de pontaj a declarat că nu a știut cum altfel să tabeleze, deoarece salariața Papuc Ludmila nu s-a prezentat la serviciu. Despre încălcările respective Inga Rebeja a informat imediat șefa-adjunctă al IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari” care la moment exercita atribuțiile șefei pe

perioada concediului de odihnă a ultimei”, care a comunicat că nu are o soluție juridică și să revină la subiect când se întoarce din concediu conducătorul IMSP „Centrul de sănătate Dubăsari”. Respectiv, la revenirea ultimei a informat-o despre situația creată și au încercat să găsească o soluție pentru acest caz.

5. A mai specificat reclamanta că la 12 octombrie 2021, Ingăi Rebeja i s-a adus la cunoștință avizul din 11 octombrie 2021 (anexa nr. 5), sub semnătură, despre desfășurarea ședinței comisiei de disciplină pentru data de 13 octombrie 2021 ora 11:00. Însă, atrage atenția că prin intermediul acestui aviz, reclamanta a fost informată că potrivit art. 208 din Codul muncii urmează a depune explicații scrise vis-a-vis de depășirea atribuțiilor de serviciu pe respectarea procedurii de angajare/demisie a specialistului Corina Mantea, modalității de completare a contractului individual de muncă a acesteia cu indicarea drepturilor și obligațiilor ce privesc acordarea facilităților în calitate de tânăr specialist și responsabilitățile acestuia în cazul desfacerii înainte de termen a contractului individual de muncă, întocmirea ordinelor pe personalul scriptic pe acest specialist și aducerea la cunoștință a acestora persoanelor vizate.

6. A mai consemnat reclamanta că la 13 octombrie 2021 a avut loc ședința comisiei de disciplină, pe ordinea de zi fiind trei puncte (subiecte), dintre care punctele 2 și 3 o vizau, și anume: pct. 2 se referă la examinarea cazului absenței nemotivate al salariatei Ludmila Papuc, asistentă medicală din cadrul Oficiului medicilor de familie Pîrîta; iar, pct. 3 se referă la examinarea procesului de demisie al salariatei Corina Mantea, asistentă medicală comunitară din cadrul Oficiului medicilor de familie Pîrîta.

7. Referitor la pct. 2 de pe ordinea de zi a ședinței comisiei de disciplină din data de 13 octombrie 2021, șefa IMPS „Centrul de sănătate Dubăsari” doamna Aurica Vinari a declarat că salariatele Maia Ianov și Inga Rebeja au admis încălcări în ceea ce privește ținerea evidenței timpului de muncă a salariatei Ludmila Papuc, rezultate din lipsa de colaborare dintre salariatele date. Drept rezultat membrii comisiei unanim au decis de a aplica sancțiune disciplinară sub formă de avertisment angajatelor Inga Rebeja și Maia Ianov.

8. Referitor la pct. 3 de pe ordinea de zi ce ține de demisia salariatei Corina Mantea, s-a menționat că această salariată avea calitatea de tânăr specialist, iar, responsabilă de elaborarea- completarea contractului individual de muncă este responsabilă salariată Inga Rebeja. Referitor la pct. 3 de pe ordinea de zi a comisiei de disciplină reclamanta a prezentat explicații din data de 13 octombrie 2021 (anexa nr. 7) prin care a negat toate încălcările imputate, comunicând că aspectele de ordin financiar care vizau ex-salariată Corina Mantea nu țin de serviciul personal, dar de serviciul contabilitate.

9. Referitor la pct. 3 de pe ordinea de zi a comisiei de disciplină membrii acesteia au decis: deschiderea anchetei de serviciu pe numele reclamantei Inga Rebeja, iar, la 13 octombrie 2021 angajatorul a emis ordinul nr. 304-p cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare (anexa nr.8), care a fost adus la cunoștință sub semnătură reclamantei Inga Rebeja, la 14 octombrie 2021.

10. Suplimentar a susținut că la completarea tabelelor de pontaj pentru salariații din cadrul oficiilor medicilor de familie din subordine se face de către salariați numiți neoficial în acest sens în fiecare oficiu al medicilor din localitățile respective, iar la sfârșit de lună sunt transmise spre verificare ÎMSP „Centrul de sănătate Dubăsari” și anume specialistului serviciului personal Inga Rebeja. La caz, s-a constatat că nu există reglementări clare prin care să fie prevăzută procedura de colaborare dintre serviciul personal al IMSP „Centrul de sănătate Dubăsari” și Oficiile medicilor de familie din subordine, în ceea ce privește completarea și verificarea tabelelor de pontaj. Respectiv, în exercitarea atribuțiilor de serviciu reclamanta Inga Rebeja nu a admis încălcări în ceea ce privește verificarea tabelelor de pontaj, ori până la 17 decembrie 2021 nu era expres prevăzut cine sunt persoanele din cadrul Oficiilor medicilor de familie responsabile de întocmirea tabelelor de pontaj, precum și modul de a colaborare cu aceste persoane și specialistul serviciului personal din cadrul IMSP „Centrul de sănătate Dubăsari”. Lipsa mecanismului respectiv nu poate fi interpretat în defavoarea salariatei ori orice dubiu urma a fi interpretat în favoarea reclamantei.

11. A indicat reclamanta că angajatorul a încălcat procedura de constituire a comisii. Astfel, pct. 2.1. al Regulamentului prevede: Comisia este creată din angajații IMSP ce au dat dovadă de prestigiu profesional și autoritate morală în număr de 7 persoane. Cinci membri permanenți și doi membri supleanți. Pct. 2.1. al Regulamentului prevede: Mandatul Comisiei este de 2 ani. Membrii Comisiei pot fi realeși de repetate ori, pct. 2.3. al Regulamentului prevede: Membrii Comisiei sânt aleși și numiți prin Ordinul Șefului IMSP „Centrul de sănătate Dubăsari”.

12. La caz, a susținut reclamanta că prin ordinul angajatorului nr. 16 din 06 decembrie 2018 au fost desemnați în calitate de membri ai comisiei de disciplină un număr de șase salariați drept membri de bază și doi salariați în calitate de membri supleanți, ceea ce reprezintă o încălcare a pct. 2.1. al Regulamentului, care prevede că Comisia urmează a avea 7 membri, cinci de bază și doi supleanți.

13. Suplimentar, a menționat că potrivit pct. 2.5 al Regulamentului: Membrii Comisiei aleg președintele și secretarul cu statut permanent din componenta sa, la prima ședință. Secretarul Comisiei este împuternicit să ducă lucrările de secretariat. La caz, însă, șefa IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari” a încălcat prevederile Regulamentului și și-a asumat unele drepturi care nu țin competența sa și anume desemnarea președintelui și a secretarului Comisiei de disciplină, drepturi care aparțin doar membrilor Comisiei de disciplină. Or, încălcarea procedurii de sesizare a comisiei de disciplină reprezintă o altă încălcare admisă în procedura de sancționare disciplinară a reclamantei, ceea ce face ca ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare să fie afectat și ilegal.

14. A mai invocat că conform punctului 5.6. din Regulament, Ancheta de serviciu nu începe până când sesizarea nu este formulată conform prevederilor prezentului Regulament. Astfel, în lipsa sesizării corespunzătoare a comisiei de

disciplină, deoarece în secția personal a instituției nu a fost o sesizare în acest sens, rezultă că întreaga activitate a comisiei de disciplină din 13 octombrie 2021 este ilegală, iar procesul verbal întocmit este lipsit de forță juridică și nu poate produce careva efecte juridice. Pct. 5.22. al Regulamentului, prevede că ședințele comisiei de disciplină sânt deliberative, dacă la ele sânt prezenți toți 5 membri, și publice, cu excepția cazului când angajatul cercetat solicită în scris ca acestea să nu fie publice. Iar, pct. 5.23. prevede: lipsa nejustificată a persoanelor citate nu împiedică desfășurarea ședinței Comisiei de disciplină, dacă Comisia constată că persoanele citate au știut despre locul, data și ora desfășurării ședinței Comisiei. În alte cazuri membrii permanenți sunt substituiți de membrii supleanți. În alte cazuri, ședința comisiei se amână, iar reluarea acesteia se face cu respectarea prevederilor prezentului Regulament.

15. La caz, a susținut reclamanta că potrivit procesului verbal al ședinței comisiei de disciplină se atestă participarea doar a 4 membrii ai comisiei de disciplină, ceea ce reprezintă o încălcare a prevederilor pct. 5.23. al Regulamentului.

16. A menționat reclamanta și anume faptul că la data desfășurării ședinței comisiei de disciplină din data de 13 octombrie 2021 mandatul acestei comisii era expirat de mai bine de 10 luni, ori pct. 2.2. al Regulamentului prevede că mandatul comisiei este de doi ani de zile.

17. A mai menționat că potrivit pct. 3.8. al Regulamentului, Președintele Comisiei de disciplină remite sesizarea parvenită secretarului Comisiei pentru înregistrare și organizarea anchetei de serviciu. Având în vedere faptul că reclamanta Inga Rebeja deținea și calitatea de secretar al Comisiei de disciplină, aceasta a fost înlăturată de la îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin în calitate de secretar al Comisiei de disciplină având în vedere conflictul de interese pentru cercetarea pct. 2 și 3 de pe ordinea de zi, iar, jurista IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, care nu are calitatea de membru al comisiei de disciplină, a fost desemnată drept secretar al Comisiei de disciplină.

18. De asemenea, reclamanta a invocat că în cadrul anchetei de serviciu a fost încălcată procedura de derulare a acesteia, reieșind din dispozițiile pct. 3.9. și 3.10 ale Regulamentului, or, acestea stabilesc că Președintele comisiei de disciplină: stabilește locul, data și ora când au loc ședințele Comisiei de disciplină; conduce ședințele Comisiei de disciplină, însă, la caz, ședința comisiei de disciplină a fost condusă de șefa IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, doamna Aurica Vinari, care nu este membru al comisiei de disciplină, dar din câte se înțelege este autorul sesizării privind pretinsa abatere disciplinară. Astfel, participarea doamnei Vinari Aurica urma a fi limitată doar în partea ce privește audierea acesteia în calitate de autor a sesizării, însă, ultima și-a însușit atribuțiile de președinte al comisiei de disciplină, prezidând lucrările comisiei de disciplină din 13 octombrie 2021, ceea ce este interzis de lege.

19. De asemenea, a susținut că au fost încălcată prevederile Regulamentului privind desfășurarea anchetei de serviciu sub aspect temporal, or, potrivit pct. 5.1 al regulamentulului după primirea sesizării președintele Comisiei de

disciplină, în termen de cel mult 2 zile lucrătoare, remite sesizarea secretarului Comisiei pentru înregistrare și desfășurarea anchetei de serviciu. La caz, comisia de disciplină a fost convocată de șefa IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, Aurica Vinari, prin ordinul nr. 48 din 12 octombrie 2021, cu privire la convocarea ședinței comisiei de disciplină, care prevedea convocarea comisiei de disciplină la data de 13 octombrie 2021, ora 11.00, însă, reclamanta nu a cunoscut despre existența ordinului dat.

20. La fel, a mai susținut reclamanta că nu au fost respectate prevederile Regulamentului în ceea ce ține de desfășurarea anchetei de serviciu de către secretarul comisiei de disciplină, deoarece desfășurarea anchetei de serviciu de către secretarul comisiei nu a avut loc. Având în vedere faptul că reclamanta nu a fost însărcinată cu desfășurarea anchetei de serviciu privitor primul punct de pe ordinea de zi, Președintele comisiei de disciplină urma a desemna drept secretar al comisiei de disciplină un alt membru al comisiei pentru a desfășura ancheta de serviciu referitoare la pct 2 și 3 de pe ordinea de zi. La caz, acest lucru nu a avut loc, iar în cadrul ședinței comisiei de disciplină din data de 13 octombrie 2021, după examinarea pct. 1 de pe ordinea de zi, Aurica Vinari, șefa IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, care nu are calitatea de membru a comisiei de disciplină, a desemnat-o pe jurista IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, care a fost invitată la ședință, drept secretar al Comisiei de disciplină pentru protocolare pct. 2 și 3 de pe ordinea de zi a ședinței comisiei de disciplină.

21. În continuare, referitor de decizia de a propune aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment pe cazul Ludmillei Papuc, reclamanta a reiterat faptul că prin avizul recepționat la data de 12 octombrie 2021 nu a cunoscut despre faptul că va fi audiată în privința acestui caz, nu i-au fost solicitate explicații scrise pe marginea acestui caz, nici de către secretarul ce urma a fi desemnat pentru petrecerea anchetei de serviciu, nici în cadrul propriu zis al ședinței din 13 octombrie 2021, ceea ce atrage încălcarea condițiilor de fond privind cercetarea presupusei abateri disciplinare pe cazul Ludmillei Papuc, iar, referitor la cauza Corina Mantea, reclamanta a prezentat explicații scrise la data de 13 octombrie 2021, a fost audiată în cadrul comisiei de disciplină, însă, comisia a decis să deschidă anchetă de serviciu pe marginea acestui caz.

22. A mai adăugat reclamanta că la 13 octombrie 2021 de către angajator a fost emis ordinul nr. 304-p cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare în privința reclamantei Inga Rebeja, însă, de către angajator au fost încălcate prevederile art. 210 din Codul muncii, în ceea ce privește conținutul ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare. Or, din analiza conținutului ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare nu se poate identifica pentru care abatere disciplinară a fost sancționată Inga Rebeja, pe când legea impune că în ordinul de sancționare disciplinară să fie indicată abaterea disciplinară pentru care salariatul este sancționat.

23. Suplimentar a susținut că în ordinul nr. 304-p din 13 octombrie 2021 angajatorul face trimitere la explicațiile aduse de reclamantă în cadrul ședinței comisiei de disciplină, precum și a procesului verbal al ședinței comisiei de disciplină din 13 octombrie 2021, însă, nu este indicat care este abaterea disciplinară pe care a săvârșit-o salariaata. Respectiv, neindicarea temeiului de fapt în ordinul de sancționare disciplinară reprezintă o încălcare a legii, ori salariatul trebuie să cunoască cu certitudine pentru ce abatere disciplinară este sancționată. De asemenea, în ordinul de sancționare disciplinară lipsește termenul în care acesta poate fi contestat, ceea ce reprezintă o încălcare suplimentară a garanțiilor legale de care beneficiază Inga Rebeja.

24. Drept urmare, a solicitat reclamanta Inga Rebeja anularea ordinului nr. 304-p din 13 octombrie 2021 privind aplicarea sancțiunii disciplinare în privința sa, obligarea angajatorului la repararea prejudiciului cauzat prin privarea de premiul pentru indicatorii de performanță de la data aplicării sancțiunii disciplinare (13 octombrie 2021) până la data pronunțării hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral în sumă de 10 000,00 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de asistența juridică.

POZIȚIA INSTANȚEI DE FOND

25. Prin hotărârea din 25 august 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, acțiunea formulată de Inga Rebeja, s-a admis parțial. S-a anulat ordinul nr. 304-p din 13 octombrie 2021 privind aplicarea sancțiunii disciplinare în privința Ingăi Rebeja. S-a obligat angajatorul IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari” să repare prejudiciul material cauzat prin privarea de premii și indicatorii pentru performanță de la data aplicării sancțiunii disciplinare (13 octombrie 2021) până la data pronunțării prezentei hotărâri și să achite lui Inga Rebeja suma de 3000,00 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 7500,00 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. În rest, acțiunea înaintată s-a respins, ca neîntemeiată (f.d. 103, 109/127, vol.I).

26. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că pe tot parcursul desfășurării anchetei de serviciu și adoptării deciziei de sancționare au avut loc grave abateri/omisiuni de procedură. Aceste abateri/omisiuni sunt de natură să afecteze grav corectitudinea anchetei disciplinare derulate și, în concluzie, se poate de menționat că Inga Rebeja a fost lipsită de o procedură echitabilă, obiectivă, cu garantarea unui drept efectiv la apărare, în urma căreia să se stabilească cu certitudine dacă aceasta a comis ea sau nu o abatere disciplinară. Iar deoarece instanța a decis să anuleze ordinul nr.304-p din 13 octombrie 2021 privind aplicarea sancțiunii disciplinare în privința lui Inga Rebeja, instanța a considerat necesar a obliga angajatorul IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari” să repare prejudiciul material cauzat prin privarea de premii și indicatorii pentru performanță de la data aplicării sancțiunii disciplinare (13 octombrie 2021) până la data pronunțării prezentei hotărâri.

27. Cu referire la pretenția ce ține de încasarea prejudiciului moral, instanța a considerat necesar a o admite parțial, deoarece suma solicitată este prea mare, instanța apreciind echivalentul bănesc al suferințelor suportate de către Inga

Rebeja la suma de 3000 lei, care urmează a fi încasată din contul pârâtului IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

28. La 12 septembrie 2022, avocata Ana Iavorschi-Baidaus, acționând în interesele IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 august 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari (f.d. 107, vol.I), iar, la 26 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d. 133, vol.I), a depus motivare apelului prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii (f.d. 134/144, vol.I).

29. La 31 ianuarie 2023, avocata Tatiana Macovei, acționând în interesele Ingăi Rebeja a depus apel incident împotriva hotărârii din 25 august 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, solicitând admiterea apelului incident, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, în partea dispunerii obligării IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, să repare prejudiciul material cauzat prin privarea de premii și indicatorii pentru performanță de la data aplicării sancțiunii disciplinare (13 octombrie 2021), până la data pronunțării prezentei hotărâri și achitarea lui Inga Rebeja a sumei de 3000,00 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie obligat angajatorul IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, să repare prejudiciul material cauzat prin privarea de premii și indicatorii pentru performanță de la data aplicării sancțiunii disciplinare (13 octombrie 2021) până la data 13 octombrie 2022 și să-i achite Ingăi Rebeja prejudiciul moral în sumă de 10 000,00 de lei (f.d. 170/174, vol.I).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

30. Prin decizia din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul incident declarat de Inga Rebeja. S-a admis apelul declarat de IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”. S-a casat hotărârea din 25 august 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care: S-a respins, ca nefondată, cererea de chemare în judecată înaintată de Inga Rebeja împotriva IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, intervenient accesoriu Consiliul raional Dubăsari privind anularea ordinului, repararea prejudiciului material și moral cauzat (f.d. 194; 195/202, vol.I).

31. Pentru, a decide astfel, instanța de apel analizând prevederile legale care guvernează raportul juridic, în coraport cu suportul probatoriu anexat la materialele cauzei, prin prisma criticele formulate în cererea de apel a conchis că soluția instanței de fond este neîntemeiată, reieșind în interpretarea eronată a prevederilor art. 9 alin. (2) lit. a), b), c), e) și i), art. 206 alin. (1) din Codul muncii.

32. În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a notat că apelanta/pârâtă IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, la emiterea ordinului de sancționare a avut motive temeinice de fapt și de drept, ultimul fiind emis motivat, or, potrivit procesului-verbal nr. 18 din 13 octombrie 2021 al Comisiei disciplinare s-a

indicat la pct. (2) cu privire la examinarea cazului Papuc Ludmila: „în cadrul examinării situații de tabelare: neconformă și ducerea necorespunzătoare a evidenței timpului de muncă privind întocmirea/controlul tabelelor de pontaj. Astfel, Ivanov Maria și Rebeja Inga nu au efectuat măsuri conforme ce se impun privind ducerea corespunzătoare a evidenței de muncă: din explicațiile Ingăi Rebeja a confirmat că a mers la întâmpinare (binefacere) și a închis ochii la neregularități. Deci, reclamanta din start a recunoscut în explicațiile sale precum că a mers la întâmpinare, ceea ce ar echivala sau ar presupune că a acționat neregulamentar.

33. Prin urmare, instanța de apel a reținut că Inga Rebeja, a recunoscut încălcările comise pe cazul Corina Mantea, acționând în interesul angajatei și ignorând prevederile legislației.

34. Mai mult, s-a reținut că în cadrul examinării evidenței timpului de muncă a fost emis Ordinul cu privire la acordarea concediului de îngrijire a copilului, în acest sens a fost emis Ordinul nr. 55-p din 19 aprilie 2021, unde responsabil de îndeplinirea controlului Ordinului a fost numită Ina Postavic, contabilul șef, iar, la demisie reclamanta nu a anunțat șeful instituției despre facilitățile angajatei Corina Mantea care au fost întocmite și stipulate în Contractul întocmit de Inga Rebeja, nu a fost informată contabilitatea despre aceste stipulări, respectiv fiind oferit dreptul de a da explicații Inga Rebeja, ultima a comunicat că dânsa nu are atribuțiile de a informa pe nimeni despre facilitățile financiare, invocând faptul că potrivit pct. (1) din Anexa nr. 1 a Hotărârii Guvernului RM Nr. 1345 din 30 noiembrie 2007 „Cu privire la acordarea facilităților tinerilor specialiști cu studii medicale și farmaceutice”, denumită „Metodologia acordării facilităților tinerilor specialiști cu studii medicale și farmaceutice plasați în câmpul muncii în mediul rural”, aceasta este elaborată în temeiul prevederilor articolului 11 punctul 2 al Legii ocrotirii sănătății nr. 411 -XIII din 28 martie 1995, cu modificările ulterioare, și prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1396 din 24 noiembrie 2003 „Cu privire la instruirea medicilor și farmaciștilor rezidenți.

35. În circumstanțe descrise, instanța de apel a constatat că normele vizate au ca și bază juridică alte acte normative, aplicabile de către specialistul resurse umane în cadrul unei instituții cu profil de medicină și farmaceutic și nicidecum nu a fost emisă în temeiul Legii contabilității sau a altor prevederi legale care țin nemijlocit de evidența contabilă.

36. În acest context, instanța de apel a relevat că Hotărârea Guvernului nr. 1345 din 30 noiembrie 2007 „Cu privire la acordarea facilităților tinerilor specialiști cu studii medicale și farmaceutice”, oferă reglementări specifice ale Contractului Individual de Muncă și anume durata contractului individual de muncă. Iar, aceste reglementări specifice ce țin de Contractul Individual de muncă intră în atribuțiile specialistului resurse umane.

37. Suplimentar, instanța de apel a notat că tinerii specialiști la angajare încheie cu Prestatorul, în care au fost repartizați, un contract individual, al cărui model este aprobat de către Minister. În cazul exercitării independente a

profesiunii de medic în una din formele de organizare a activității profesionale prevăzute de Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995, un astfel de contract se încheie cu Ministerul. Or, în cazul concedierii tânărului specialist, din inițiativă proprie sau pentru fapte culpabile, la expirarea a trei ani de activitate, acesta va restitui sumele achitate lui până la data concedierii.

38. Drept urmare, instanța de apel a considerat necesar de a menționa că pornind de la prevederile legale, specialistul responsabil pentru resurse umane în carul unității urma ca la întocmirea actelor privind încetarea contractului individual de muncă cu tânărul specialist să verifice toate aspectele legale, inclusiv aspectele menționate în Hotărârea Guvernului nr. 1345 din 30 noiembrie 2007 „Cu privire la acordarea facilităților tinerilor specialiști cu studii medicale și farmaceutice”.

39. Instanța de apel a mai notat că salariată Corina Mantea, în calitate de tânăr specialist a beneficiat de facilități financiare, conform Hotărârii Guvernului nr. 1345 din 30 noiembrie 2007, iar în perioada valabilității contractului individual de muncă, a fost o perioadă și în concediu de maternitate, informații pe care le gestionează și le supraveghează serviciul resurse umane, la caz, Inga Rebeja, fiind responsabilă de a calcula durata activității salariatei Corina Mantea în cadrul Instituției, durata concediului de maternitate, care nu se ia în calcul la totalizarea timpului de muncă lucrat în cadrul unității.

40. Astfel, instanța de apel a relevat că informațiile ce stau la baza întocmirii tuturor Ordinelor de angajare, de beneficiere de concediu pentru îngrijirea copilului, de încetarea contractului individual de muncă, sunt informații ce țin nemijlocit de atribuțiile funcției specialistului resurse umane, care este obligat să le verifice înainte de a întocmi orice Ordin, sau alt act din domeniul resurselor umane.

41. În continuare, cu referire la sancțiunea pe cazul Ludmillei Papuc, instanța de apel a reținut că potrivit Fișei postului din 02 ianuarie 2014 elaborată pentru funcția de specialist serviciu personal, în sarcina de bază și atribuțiile de serviciu ale Ingăi Rebeja era ducerea evidenței programului de muncă pentru colaboratori, prin verificarea tabelelor de pontaj a colaboratorilor.

42. Astfel, deși, reclamanta a invocat că în temeiul Fișei postului, și că dânsa nu era responsabilă de completarea tabelelor de pontaj, instanța de apel a notat că în pofida faptului că în Fișa postului lipsește obligația expresă referitoare la completarea tabelelor de pontaj, reclamanta a trecut cu vederea sarcinile de bază și atribuțiile de serviciu: anume ducerea evidenței programului de muncă pentru colaboratori, verificarea tabelelor de pontaj a colaboratorilor, la Responsabilități fiind menționat expres: Responsabil de exercitarea atribuțiilor de serviciu în conformitate cu legislația în vigoare. Cu atât mai mult fapt confirmat prin tabelele de pontaj anexate la acțiunea înaintată de reclamantă, recunoscute de aceasta.

43. Totodată, instanța de apel menționează că prin Ordinul nr. 65 din 17 decembrie 2021 „Cu privire la evidența timpului de muncă în cadrul Oficiilor Medicilor de Familie a IMSP CS Dubăsari”, se confirmă faptul că anume specialistul resurse umane e responsabil, potrivit fișei postului de coordonarea procesului de elaborare/revizuire a fișelor de post pentru toate funcțiile.

44. În circumstanțe descrise, instanța de apel a constatat că deși, Ordinul din 17 decembrie 2021 a fost adus la cunoștința reclamantei, persoanelor vizate în ordin nu le-a fost modificată/suplinită fișa postului, atribuții directe care o visează pe reclamanta. Mai mult, potrivit fișei postului reclamanta verifică tabelele de pontaj a colaboratorilor, iar în acest sens, fiind admise abateri de la situația reală în cazul Ludmillei Papuc.

45. În același context, instanța de apel a calificat ca fiind fondate argumentele apelantului/pârât IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari” și neîntemeiată soluția instanței de fond privind ilegalitatea Ordinului nr.304-p din 13 octombrie 2021 privind aplicarea sancțiunii disciplinare în privința Ingăi Rebeja, în condițiile în care nu a fost răsturnată prezumția de legalitate a acestuia în ordinea prevăzută de lege. Or, s-a stabilit cu certitudine că reclamanta Inga Rebeja era responsabilă pentru depistarea la timp a lacunelor existente în managementul resurselor umane și elaborarea propunerilor de înlăturare a acestora. Tot, reclamanta era responsabilă să informeze specialiștii instituției, cu informațiile necesare pentru îndeplinirea funcțiilor de serviciu, iar, invocarea în cererea de chemare în judecată a lacunelor strecurate în Regulamentul comisiei de disciplină a IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari” confirmă doar faptul că reclamanta nu și-a executat cu bună credință și în totalitate propriile atribuții ale funcției.

46. Cu referire la pretențiile apelantei/reclamante Inga Rebeja, cu privire la obligarea pârâtului/apelant la repararea prejudiciului cauzat prin privarea de premiul a indicatorii pentru performanța de la data aplicării sancțiunii disciplinare (13.10.2021) până la data pronunțării hotărârii judecătorești pe caz, repararea prejudiciului moral în sumă de 10000,00 de lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel a considerat că acestea sunt neîntemeiate, fiind de fapt subsecvente pretenției de bază cu privire la anularea Ordinului nr. 304-p din 13 octombrie 2021 privind aplicarea sancțiunii disciplinare în privința Ingăi Rebeja, pretenție care a fost respinsă ca neîntemeiată. Totodată, instanța de apel a concluzionat despre netemeinicia pretențiilor înaintate de reclamantă în partea anulării ordinului de sancționare, pretențiile subsecvente, care derivă din această pretenție, la fel, sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, or, odată cu constatarea caracterului legal al ordinului menționat supra nu există careva temeiuri de a admite pretențiile subsecvente ale reclamantei/apelante. Astfel, se impune respingerea apelului incident declarat de reclamantă, în situația în care s-a concluzionat despre admiterea apelului înaintat de partea pârâtă.

47. În consecință, având în vedere că soluția emisă de prima instanță este una neîntemeiată instanța de apel a ajunge la concluzia de a respinge apelul incident

declarat de Inga Rebeja, a admite apelul declarat de IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, a casa hotărârea instanței de fond și a emite o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii înaintate de Inga Rebeja împotriva IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, intervenient accesoriu Consiliul raional Dubăsari privind anularea ordinului, repararea prejudiciului material și moral cauzat.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

48. La 06 noiembrie 2023, avocata Tatiana Macovei, acționând în interesele Ingăi Rebeja a declarat recurs împotriva deciziei din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 1/26, vol.II).

49. În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar invocându-se că la adoptarea deciziei, instanța de apel a desconsiderat, în mod flagrant regulile de apreciere a probelor consacrate prin prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, or, potrivit acestora, activitatea de apreciere a probelor prezentate în proces este una complexă și presupune necesitatea respectării unor reguli imperative care să asigure, într-un final, legalitatea deciziei pronunțate.

50. Suplimentar a considerat necesar de a trage atenția instanței de recurs asupra faptului că instanța de apel nu s-a referit la o multitudine de circumstanțe esențiale pentru soluționarea justă a cauzei, aceasta a manifestat o atitudine părtinitoare, întemeindu-și decizia doar pe argumentele care avantajează partea adversă - adică angajatorul, însă care nu au fost susținute prin probe. Mai mult decât atât, instanța de apel s-a focusat, la motivarea deciziei, la aspectele de ordin material ce se referă, în mod special, la abaterea disciplinară propriu-zisă, neglijând integral aspectele ce țin de procedura aplicării sancțiunii respective, care prezintă importanță deosebită. Or, Regulamentul privind comisia de disciplină a IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari” este o probă cheie în cadrul cauzei prezente, iar, majoritatea încălcărilor de procedură care au fost admise de către angajator se întemeiază, pe prevederile acestui act intern.

51. La fel, a invocat că rămâne neclară și absolut nejustificată poziția instanței de apel, care se bazează pe o neglijare totală a unei asemenea probe, ori, potrivit art. 130 alin.(1) din Codul de procedură civilă, „Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor; călăuzindu-se de lege.” Iar, potrivit alin.(4) al aceluiași articol, „Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele”.

52. Din norma vizată, raportată la situația factologică inerentă speței, rezultă, în mod irevocabil, prezența temeiurilor de recurs prevăzute la art. 432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, motiv din care a solicitat admiterea recursului

declarat de către Inga Rebeja împotriva deciziei din 16 martie 2023 a Curții de apel Chișinău, casarea integrală a deciziei instanței de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea respingerii pretențiilor reclamantei/recurente Inga Rebeja, cu emiterii unei noi hotărâri în partea casată a hotărârii instanței de fond prin care să fie obligat angajatorul IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari” să repare prejudiciul material cauzat prin privarea de premii și indicatori pentru performanța de la data aplicării sancțiunii disciplinare -13 octombrie 2023 până la 13 octombrie 2022, să oblige IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari” să achite în beneficiul Ingăi Rebeja, prejudiciul moral în sumă suplimentară de 7000,00 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de asistență judiciară în cuantum de 5500 de lei.

ASPECTE DE PROCEDURĂ ÎN ORDINE DE RECURS

53. La 03 mai 2024, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal a expediat în adresa intimă IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, cât și intervenientului accesoriu Consiliul raional Dubăsari, copia recursului declarat de avocata Tatiana Macovei, în interesele Ingăi Rebeja, împotriva deciziei din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței.

54. Intimata IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, cât și intervenientul accesoriu Consiliul raional Dubăsari”, deși, la 15 mai 2024, au recepționat copia recursului, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 39/40, vol. II), ultimii nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință, prin care să-și expună opinia referitor la recursul declarat de avocata Tatiana Macovei, în interesele Ingăi Rebeja, împotriva deciziei din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

55. Art. 434 din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

56. Așadar, cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 16 martie 2023 (f.d. 194, vol.I).

57. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2023, a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 08 septembrie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 206, vol.I).

58. Astfel, recursul declarat de avocata Tatiana Macovei, în interesele Ingăi Rebeja, la 06 noiembrie 2026, prin intermediul Biroului pentru audiență și

relații cu publicul al Curții Supreme de Justiție se consideră depus în termenul stabilit de norma enunțată la pct. 36 din prezenta decizie.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

59. Art. 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă, stabilește că:

„Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

60. Art. 431 alin.(1) –(4) din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție. Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători. Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție. Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

61. Art. 433 alin.(1) lit.f) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

62. Art. 432 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

63. Art. 440 din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

64. Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inga Rebeja, reprezentată de avocata Tatiana Macovei, este inadmisibil, pentru motivele ce succed.

65. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că potrivit legii procesual-civile examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului.

66. Din analiza recursului declarat de Inga Rebeja, reprezentată de avocata Tatiana Macovei, rezultă că drept temei de declarare a recursului au fost invocate prevederile art. 432 alin. (1) lit.a) și e) din Codul de procedură civilă, în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023 (a se vedea pct. 45).

67. Așadar, verificând legalitatea și temeinicia deciziei contestate prin prisma argumentelor recursurilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a stabilit că soluția instanței de apel este contrară legii sau cu aprecierea nerezonabilă a probelor. Dimpotrivă, decizia contestată a fost emisă cu respectarea prevederilor legale, bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

68. Astfel, că art.432 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă se referă la faptul că un recurs este admisibil dacă interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție. Din recurs nu rezultă în mod clar de ce decizia instanței de apel este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție. Or, instanța de recurs analizând practica judiciară a Curții Supreme de Justiție nu a stabilit că actele judecătorești contestate ar fi contrare jurisprudenței acesteia.

69. Cu referire la invocarea art.432 alin.(1) lit. e) din Codul de procedură civilă, de către recurenți în cererile de recurs, precum că decizia instanței de apel este arbitrară și bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, Curtea Supremă de Justiție menționează că în sensul normei enunțate, noțiunea de hotărâre arbitrară ori de apreciere vădit nerezonabilă a probelor urmează a fi stabilită în coraportul dintre mai multe principii.

70. Pentru a elucida înțelesul textului „hotărâre arbitrară” din art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție ține cont, inclusiv, de sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina* (nr. 2), 5 februarie 2015, § 62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza *Balliktaş Bingöllü v. Turcia*, 22 iunie 2021, § 75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

71. Totodată, potrivit art.71 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota de fundamentare, care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.

72. Nota informativă la Legea nr.246 din 31 iulie 2023 menționează următoarele: „...Utilizarea noțiunii de „hotărâre arbitrară” derivă din practica CtEDO, fiind utilizată pentru a defini situația în care judecătorii nu aduc nici o motivare pentru deciziile/hotărârile luate, sau când acestea sunt bazate pe greșeli evidente de fapt sau de drept comise de judecători. În esență, la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 din Codul penal)...”. Iar, în nota de subsol la textul menționat în paragraful precedent, nota informativă aduce mai multe exemple din jurisprudența CtEDO în care hotărârile au fost considerate arbitrare sau bazate pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Nota de subsol menționează următoarele în ceea ce privește cauzele civile: „Exemple de procedură civilă: Respingerea fără o motivare clară a unui recurs într-o cauză civilă și menținerea unei decizii care era în mod clar contrară circumstanțelor cauzei, chiar dacă recurentul indica expres asupra acestei contradicții (a se vedea cauza *Dulaurans v. France*, 2000, § 38); Refuzul judecătorilor, fără vreun motiv, de a anula ordinul de eliberare din funcție, care era bazat pe un raport de evaluare a performanțelor anulat anterior de aceiași judecători (cauza *Tel v. Turkey*, 2017); Anularea de către instanța de recurs a deciziei instanței de fond (prin care au fost acordate compensații prevăzute de legislația muncii) fără a explica în vreun fel acest lucru și fără a face referire la lege, care prevedea aceste compensații (cauza *Andelković v. Serbia*, 2013; cauza *Lazarević v. Bosnia and Herzegovina*, 2020).

73. Din nota informativă menționată rezultă că sintagma „hotărârea arbitrară” urmează a fi definită prin prisma jurisprudenței CtEDO. În jurisprudența sa, CtEDO deseori folosește împreună sintagmele „hotărârea arbitrară” și hotărâre „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, fără a face o distincție clară între ele. Nota informativă menționează totuși că „la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 din Codul penal)”. Rezultă că în cazul hotărârii arbitrare, carența principală vizează încălcarea unei norme legale imperative, adică a unei prevederi normative care nu oferă nicio discreție judecătorului. Lipsa discreției poate rezulta din claritatea textului prevederii normative, fie din practica uniformă și clară de aplicare a normei. Această carență nu se poate datora unei simple greșeli, ci trebuie comisă cu bună știință sau ca urmare a unei erori inexplicabile. Suntem în prezența unor asemenea situații atunci când instanța de judecată adoptă o hotărâre ce contravine unei norme imperative invocate participanții la proces sau de instanța judecătorească ierarhic superioară, fără a explica convingător de ce nu aplică acea normă.

74. Sub acest aspect urmează a fi reținute și constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr.2 din 16 ianuarie 2025 (pct.149-150), potrivit căreia pentru a elucida înțelesul textelor contestate (inter alia ”hotărâre arbitrară”), destinatarii pot avea în vedere, inclusiv, sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina* (nr.2), din 05 februarie 2015, § 62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio

bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza Ballıktaş Bingöllü v. Turcia, din 22 iunie 2021, § 75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreo dată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

75. Din textul recursului declarat de Inga Regeja, reprezentată de avocata Tatiana Macovei nu constată în mod univoc vre-un argument care ar justifica constatarea că hotărârile contestate ar fi emise contrar normelor imperative aplicabile speței, precum și nici instanța de recurs nu a stabilit din textele hotărârilor contestate, raportate la circumstanțele cauzei.

76. Subsidiar, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” se referă la aprecierea probatoriului. Pentru admiterea unui recurs în baza acestei sintagme este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: a) hotărârea să se bazeze pe o apreciere eronată a probelor; b) aprecierea să fie vădit nerezonabilă; c) hotărârea contestată se bazează în mod determinant pe această apreciere.

77. Prin urmare, nu orice eroare în aprecierea probelor poate duce la admiterea recursurilor în temeiul art.432 alin.(1) lit. e) din Codul de procedură civilă, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional. De asemenea, această eroare trebuie să fie determinantă pentru soluția din hotărârea contestată. Îi revine recurenților obligația să convingă instanța de recurs că aceste elemente sunt întrunite.

78. În speță, motivele menționate în cererile de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel, s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

79. Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației (redată în cererea de apel), nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

80. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

81. În contextul prevederilor art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în cazul invocării inclusiv în recurs de către recurent a temeiurilor conținute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică sub aspectul dat temeiurile recursului.

82. La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

83. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (cauza Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

84. Cu referire la argumentul recurentei potrivit căruia instanța de apel, la examinarea cauzei în ordine de apel, nu a ținut cont de o probă esențială în prezenta cauză, și anume Regulamentul privind comisia de disciplină a IMSP „Centrul de Sănătate Dubăsari”, care ar fi fost ignorat integral de către angajator, în special la examinarea abaterii disciplinare propriu-zise, precum și a aspectelor ce țin de procedura aplicării sancțiunii respective, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră acest argument nefondat. Or, din materialele cauzei rezultă că instanța de apel a examinat în mod complet și multilateral circumstanțele relevante ale litigiului, inclusiv actele interne invocate de recurentă, apreciindu-le în coroborare cu celelalte probe administrate. Simplul fapt al nepreluării exprese în considerentele hotărârii a Regulamentului menționat nu echivalează cu ignorarea acestuia, atât timp cât concluziile instanței se întemeiază pe ansamblul probator administrat.

85. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că dispozițiile Regulamentului privind comisia de disciplină nu pot prevala asupra normelor legale imperative care reglementează răspunderea disciplinară, deoarece Inga Rebeja nu deținea o funcție publică, astfel, încât nu sunt incidente exigențele legale specifice desfășurării unei proceduri disciplinare formalizate, aplicabile funcționarilor publici. Prin urmare, nu exista obligația imperativă de instituire și desfășurare a unei proceduri disciplinare prin intermediul comisiei de disciplină. Cu toate acestea, angajatorul, în virtutea prerogativelor sale organizatorice și disciplinare, a optat pentru parcurgerea unei astfel de proceduri interne, fapt ce nu poate fi interpretat în defavoarea sa, atât timp cât aceasta nu contravine normelor legale și nu aduce atingere drepturilor salariatului.

86. Cu referire la cauzele invocate de reprezentanta recurentei în cererea de recurs, cu titlu de practică unitară, Completul de judecată menționează că nu poate fi apreciată ca fiind o practică uniformă a Curții Supreme de Justiție, întrucât aceasta a fost pronunțată în perioada anterioară modificării orientării jurisprudențiale în materia interpretării normelor legale aplicabile spețelor ce vizează aceeași problematică.

87. În continuare, cu referire la solicitarea recurentei Inga Rebeja, reprezentată de avocata Tatiana Macovei, invocată în cererea de recurs privind compensarea din cheltuielile de suportate de în legătură cu examinarea cauzei în ordine de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că legiuitorul nu acordă instanței de recurs, la etapa examinării admisibilității cererii de recurs, dreptul de a soluționa și alte chestiuni, inclusiv cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

88. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Inga Rebeja, reprezentată de avocata Tatiana Macovei, împotriva deciziei din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. f), urmează a fi apreciat ca fiind vădit neîntemeiat și considerat inadmisibil.

89. Ținând cont de cele expuse supra și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art.433 alin. (1) lit. f), art.440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de Inga Rebeja, reprezentată de avocata Tatiana Macovei, împotriva deciziei din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat